

Fremsat den 15. november 2012 af miljøministeren (Ida Auken)

Forslag

til

Lov om udbyttedeling ved anvendelse af genetiske resurser

§ 1. Formålet med denne lov er at sikre, at der sker en deling af udbyttet ved anvendelse af genetiske resurser.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Genetiske resurser: Organismers funktionelle arveegenskaber samt naturligt forekommende biokemiske stoffer, der er et resultat af det genetiske udtryk eller stofomsætning i organismerne.
- 2) Anvendelse: Forskning og udvikling vedrørende den genetiske og/eller biokemiske sammensætning af genetiske resurser, herunder gennem brug af bioteknologi. Ved anvendelse forstås endvidere udvikling og markedsføring af produkter, der er baseret på genetiske resurser.
- 3) Nagoyaprotokollen: Nagoyaprotokollen om Adgang til Genetiske Resurser samt Rimelig og Retfærdig Fordeling af de Fordele, der Opstår ved Udnyttelse af disse Resurser, til Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed.

§ 3. Genetiske resurser, der er erhvervet i strid med lovgivningen om adgang til genetiske resurser, jf. Nagoyaprotokollens artikel 6, i det land, de kommer fra, må ikke anvendes i Danmark.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse på genetiske resurser fra lande, der som part i Nagoyaprotokollen har fastsat lovgivning herom i overensstemmelse med protokolens artikel 6.

§ 4. Traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser, som indehaves af oprindelige og lokale samfund, må ikke anvendes i Danmark, hvis denne viden er erhvervet i strid med lovgivningen herom, jf. Nagoyaprotokollens artikel 7, i det land, den anvendte traditionelle viden kommer fra.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse på traditionel viden, der er erhvervet fra lande, der som part i Nagoyaprotokollen har fastsat lovgivning herom i overensstemmelse med protokolens artikel 7.

§ 5. Miljøministeren kan fastsætte regler om procedurer og standarder for at sikre, at §§ 3 og 4 overholdes, herunder regler om digitalisering af sådanne.

§ 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at indsamling af genetiske resurser fra vildtlevende organismer i Danmark skal anmeldes, herunder regler om oplysninger om den tilsigtede anvendelse. Miljøministeren kan bestemme, at dette skal ske digitalt.

§ 7. Miljøministeren fører tilsyn med, at loven og regler, der er udstedt i medfør af loven, overholdes.

§ 8. Miljøministeren eller personer, der af ministeren er bemyndiget hertil, har mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udøve de beføjelser, der er tillagt dem i denne lov eller i regler udstedt i medfør af loven. Der skal så vidt muligt ske forudgående meddelelse til ejeren eller brugeren.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på bygninger eller dele af bygninger, der udelukkende anvendes til privat beboelse.

Stk. 3. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal indehaveren og beskæftigede personer efter anmodning yde myndighederne fornøden vejledning og hjælp.

§ 9. Miljøministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

§ 10. Regeringen kan indgå overenskomster med fremmede stater om fælles foranstaltninger til opfyldelse af lovens formål.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler til opfyldelse af internationale overenskomster, der indgås i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler, der er nødvendige for anvendelsen her i landet af Den Europæiske Unions forordninger vedrørende forhold, der er omfattet af denne lov.

§ 11. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder § 3 og § 4.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Stk. 3. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 5. Sker der ikke konfiskation af udbytte, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillægsbøde, tages hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel, jf. stk. 2

Stk. 6. Forældelsesfristen for strafansvaret er 5 år.

§ 12. Lovens ikrafttræden fastsættes af miljøministeren ved bekendtgørelse.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på genetiske resurser og traditionel viden, der er opnået adgang til efter lovens ikrafttræden.

§ 13. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget gennemfører kravene, som stilles til parterne i Nagoyaprotokollen om Adgang til Genetiske Resurser samt Rimelig og Retfærdig Fordeling af de Fordele, der Opstår ved Udnyttelse af disse Resurser, til Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed. Forslaget skal sikre, at Folketinget med vedtagelse af lovforslaget i medfør af Grundlovens § 19 giver sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne kan tiltræde protokollen.

Konventionen om den biologiske mangfoldighed blev åbnet for undertegnelse den 5. juni 1992 under De Forenede Nationers konference om miljø og udvikling (verdensmiljøtopmødet i Rio), og den trådte i kraft den 29. december 1993. Konventionens tre mål er bevaring af den biologiske mangfoldighed, bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele og rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, udnyttelsen af genetiske resurser resulterer i.

For at fremme gennemførelsen af det tredje mål yderligere opfordrede verdenstopmødet om bæredygtig udvikling (Johannesburg, september 2002) til at indlede forhandlinger om en international ordning inden for rammerne af konventionen for at fremme og sikre en rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser. Denne ordning skulle sikre mod "biopirateri", hvor der i strid med landenes ret til at bestemme over deres genetiske resurser skete en ukontrolleret indsamling af genetiske resurser i lande med høj biologisk mangfoldighed til anvendelse som medicinsk, kosmetisk eller anden anvendelse i industrilandene, uden at de udviklingslande, de kom fra fik andel i udbyttet fra resursernes udnyttelse.

Med protokollen fremmes konventionens tredje mål væsentligt ved at give både leverandører og brugere af genetiske resurser et stærkt grundlag for større retssikkerhed og gennemsigtighed. Protokollen indfører som noget nyt særlige forpligtelser til at fremme overholdelsen af nationale love eller lovkrav hos den part, som tilvejebringer genetiske resurser, samt kontraktlige forpligtelser i form af indbyrdes aftalte vilkår. Disse bestemmelser om overholdelse samt bestemmelser, der giver mere forudsigelige betingelser for adgang til genetiske resurser, bidrager til at sikre fordelingen af fordele, når genetiske resurser forlader en part, der tilvejebringer de pågældende ressourcer. Endvidere styrker protokollens bestemmelser om adgang til oprindelige og lokale samfunds traditionelle viden, når den tilknyttes genetiske resurser, disse samfunds evne til at drage fordel af anvendelsen af deres viden, innovationer og praksisser.

Ved at fremme udnyttelsen af genetiske resurser og den tilknyttede traditionelle viden og ved at øge mulighederne for rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse resurser, skaber protokollen incitamenter til at bevare den biologiske mangfoldighed, på bæredygtig vis udnytte dens bestanddele og yderligere styrke den

biologiske mangfoldigheds bidrag til bæredygtig udvikling og menneskers trivsel.

Protokollen bygger på reglerne i artikel 15 i Konventionen om Biologisk Mangfoldighed, som fastslår staternes ret til at kræve, at adgang til genetiske resurser sker på grundlag af forudgående informeret tilladelse og af gensidigt vedtagne vilkår. Landene forudsættes at lovgive om disse krav, hvis de forlanger forudgående tilladelse. Der ligger således en offentligretlig tilladelse og en aftale om vilkår om udbyttedeling til grund for anvendelsen af de genetiske resurser. Protokollen pålægger parterne at sikre, at anvendelsen af genetiske resurser sker med respekt af såvel kravet om tilladelse som af de vilkår, der er aftalt for resursernes anvendelse. Lovforslaget indeholder de regler, der skal sikre overholdelsen af kravet om tilladelse, og om at der indgås aftale om vilkår, mens overholdelsen af de aftalte vilkår vil kunne tages under behandling ved domstolene som et civilt søgsmål om aftalebrud.

Hovedindholdet af lovforslaget

Danmark har ved sin ratifikation af Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed erklæret, at man ikke vil forlange forudgående tilladelse til indsamling af genetiske resurser i Danmark. Der lægges ikke op til en ændring af dette, og der er derfor ikke anledning til at gennemføre de bestemmelser i protokollen, som retter sig mod leverandørlande, der kræver forudgående tilladelse. Det drejer sig blandt andet om artikel 6 – 8. Derimod foreslås det i § 6, at der kan indføres en anmeldelsesordning for indsamling af genetiske resurser fra vildtlevende arter. Det vil kunne give de oplysninger om disse resurser, der kan identificere dem i det videre forløb, således at de på samme måde som de genetiske resurser, der kommer fra lande, der kræver forudgående tilladelse kan spores, og deres legale status kan indberettes til det globale "clearing house", som oprettes under Nagoya protokollen. Dette "clearing house" vil være en digital hjemmeside og database til udveksling af data, der har relevans for udveksling og anvendelse af genetiske resurser. Protokollen fastslår for lande, der kræver forudgående tilladelse, at de lægger oplysninger om deres tilladelser ind i dette "clearing house", så resurserne kan spores og deres legale status dokumenteres i de senere led under anvendelsen af resurserne.

Derudover indeholder forslaget de regler, protokollen kræver af brugerlande. Hovedindholdet af disse krav er, at brugerlandene skal sikre, at genetiske resurser ikke anvendes i strid med lovgivningen i de lande, de kommer fra. Forslaget indeholder således i § 3 og 4 forbud, der spejler reglerne om adgang til genetiske resurser og til traditionel viden knyttet til de genetiske resurser i de lande, resurserne kommer fra.

Protokollen indeholder krav om, at der oprettes mindst ét kontrolpunkt i hvert land til opsamling af oplysninger om den legale status af genetiske resurser, der anvendes til forskning, udvikling eller markedsføring af produkter baseret på genetiske resurser. I den danske patentlovgivning er

der i bekendtgørelsen om patentansøgninger allerede en bestemmelse, der fordrer at ansøgeren angiver oprindelsen af genetiske resurser, der ligger til grund for en patentansøgning. Denne regel vil blive udbygget for at sikre, at de oplysninger, protokollen kræver, bliver indberettet til det globale "clearing house". Derudover vil der blive søgt oprettet yderligere kontrolpunkter, hvor det kan sikres, at de genetiske resurser, der anvendes i Danmark er erhvervet i overensstemmelse med lovgivningen i de lande, de kommer fra.

Lovforslaget stiller ikke nye krav til de institutioner og virksomheder, som anvender genetiske resurser, idet der blot indføres sanktioner i dansk ret, der afspejler de regler, institutionerne og virksomhederne allerede er underlagt i de lande, hvor de henter de genetiske resurser, de anvender.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Staten får øgede udgifter til at indberette de oplysninger, der tilgår kontrolpunkter til det globale register under protokollen samt til at følge op på henvendelser fra oprindelseslande, der måtte have grund til at tro, at danske institutioner eller virksomheder har overtrådt deres lovgivning. Det skønnes på nuværende tidspunkt, at disse konsekvenser, herunder at der indføres en anmeldelsespligt ved indsamling af genetiske resurser i Danmark, bliver i størrelsesordenen 0,6 årsværk, svarende til ca. 0,5 millioner kr. Ved samtidig indførelse af pligt til at anmelde indsamling af genetiske resurser fra vildtlevende organismer i Danmark bliver der en engangsudgift til udvikling af digital anmeldelse på 0,3 – 1 million kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget pålægger ikke erhvervslivet nye pligter, men indeholder en spejling af de krav, der i lovgivningen stilles i de lande, hvorfra de genetiske resurser hentes. Miljøministeriet har ikke kendskab til, at erhvervsvirksomheder indsamler genetiske resurser i Danmark. Indsamling sker hovedsageligt med henblik på undervisning og ikke-kommerciel forskning. Et krav om anmeldelse af indsamling af genetiske resurser i Danmark forventes således ikke at påvirke erhvervslivet. Forslaget har således ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser i Danmark, men bidrager til at sikre midler til beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed i de lande, de genetiske resurser kommer fra.

Forholdet til EU-retten

EU-Kommissionen har fremsat forslag til en forordning om rettidig omhu ved anvendelsen af genetiske resurser som bidrag til opfyldelse af Nagoya-protokollen. Lovforslaget foregriber ikke en kommende EU forordning på området, idet det alene indeholder de regler, der kun kan gennemføres i den nationale lovgivning til opfyldelse af Nagoya-protokollens regler. Forslaget indeholder bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler der udmønter en kommende EU-lovgivning på området. Forslaget har således meget begrænsede EU-retlige aspekter. Da Danmark ikke kræver forudgående tilladelse til indsamling af genetiske resurser, vil Danmark fuldt ud leve op til protokollens krav ved gennemførelsen af lovforslaget.

Forholdet til anden lovgivning

Der findes ikke anden lovgivning, der retter sig mod genetiske resurser. Danmark har tilsluttet sig FAOs Internationale Traktat om Plantegenetiske Resurser til Landbrug og Fødevarer, men den har ikke givet anledning til lovgivning. Lovforslaget indeholder ikke bestemmelser, der berører gennemførelsen af FAO-traktaten.

Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Justitsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Erhvervs- og Vækstministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Udenrigsministeriet, Europaministeren, Udviklingsministeren, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, Alle regioner, Alle kommuner, Kommunernes Landsforening (KL), Domstolsstyrelsen, Naturerhvervsstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Patent- og Varemærkestyrelsen, Center for Primær Sundhed og Forebyggelse, Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut, Statens Institut for Folkesundhed, Dansk Varefakta Nævn, Datatilsynet, Forbrugerrådet, Håndværksrådet, Grønlands Selvstyre, Rigsombudsmanden i Grønland, Grønlands Repræsentation i Danmark, Færøernes Repræsentation i Danmark, Rigsombudsmanden på Færøerne, Advokatsamfundet, Danske Advokater, Copenhagen Business School, Københavns Universitet, Ålborg Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, DTU, DTU Fødevareinstituttet, Center for Maritim Sundhed og Samfund, Dansk Industri

Dansk ErhvervsFremme, Dansk Erhverv, Investeringsfonden for Udviklingslande, Landbrug & Fødevarer, Bæredygtigt Landbrug, LandbrugsInfo, Liberale Erhvervs Råd, Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace, Verdens Skove, Naturklagenævnet, 92 Gruppen, Chr. Hansen, Grontmij – Carl Bro, Danida/UM, Danisco, Nordeco og Novozymes.

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	ingen	Stat: merudgifter på ca. 0,5 mio. kr. årligt (0,6 årsværk). Engangsudgift på 0,3-1 million kr. Regioner og kommuner: ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Stat: håndtering af indberetninger. Sager om mulig overtrædelse. Regioner og kommuner: ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen i Danmark men bidrager til at sikre Biodiversiteten i de lande, de genetiske resurser kommer fra	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forhold til EU retten	Indeholder de nødvendige bemyndigelser til gennemførelse af en kommende forordning på området.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Loven har ligesom Nagoyaprotokollen om Adgang til Genetiske Resurser samt Rimelig og Retfærdig Fordeling af de Fordele der Opstår ved Udnyttelsen af disse Resurser til formål at sikre at der sker en deling af udbyttet ved anvendelse af genetiske resurser med de lande, hvor resurserne kommer fra. Dette vil bidrage til en bevaring af resurserne og den biologiske mangfoldighed og til en bæredygtig udnyttelse af naturen.

Til § 2

Bestemmelsen dækker den definition af genetisk materiale, Konventionen om Biologisk Mangfoldighed indeholder. Den omfatter tillige de naturligt forekommende biokemiske stoffer, der er et resultat af det genetiske udtryk eller stofomsætning i de biologiske resurser. Det bemærkes, at parterne til Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed på deres 2. partskonference besluttede, at konventionen og dermed Nagoya protokollen ikke finder anvendelse på menneskelige gener. Disse gener falder derfor uden for lovens anvendelse.

Definitionen af anvendelse svarer til protokollens definition af udnyttelse. Den omfatter den forskning og det udviklingsarbejde, der kan føre til nye anvendelsesmuligheder eller nye produkter, som han generere et udbytte og dermed et krav om deling af dette udbytte med de lande, der har leveret de genetiske resurser og den traditionelle viden.

Loven foreslås alene at gælde for genetiske resurser og traditionel viden, der er erhvervet efter lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 12, stk. 2.

Til § 3

Bestemmelsen gennemfører Nagoyaprotokollens krav, som navnlig fremgår af protokollens artikel 15 om, at parterne skal sikre, at de krav, der stilles af landene, hvor resurserne kommer fra, bliver overholdt. Ved at indføre et dansk forbud mod anvendelse her i landet af genetiske resurser, der er erhvervet i strid med lovgivningen i de lande, resurserne kommer fra, kan man i Danmark spejle den retsorden, der hersker i leverandørlandene. Forbuddet mod anvendelse gælder kun for forskning og udvikling, som defineret i § 2 og ikke for eksempel brug som forbrugsgode til konsum eller som souvenir. Det foreslås, at bestemmelsen alene omfatter leverandørlande, som er kontraherende parter, og hvor protokollen på erhvervelsestidspunktet var trådt i kraft.

Protokollen kræver at parterne indfører effektive og proportionale bestemmelser for at imødegå overtrædelser af leverandørlandenes regler. Nagoya protokollen stiller i artikel 6 en række krav til lovgivningen i de lande der kræver forudgående tilladelse til adgang til genetiske resurser, og forbuddet mod anvendelse kan derfor kun gøres gældende i forhold til brugere, der har tilsidesat sådanne klare regler i leverandørlandet. Bestemmelsen skal sikre, at der indgås aftaler om udnyttelsen af resurserne og om deling af udbyttet ved deres udnyttelse med de lande, resurserne kommer fra. Mens overtrædelse af de aftalte vilkår ikke indebærer en overtrædelse af forbuddet, vil, afhængig af lovgivningen i leverandørlandet, en fuldstændig undladelse af at aftale sådanne vilkår kunne være en overtrædelse af forbuddet.

Til § 4

Anvendelsen af genetiske resurser, som defineret i § 2, vil i nogle tilfælde være baseret på viden om de pågældende ressursers egenskaber, som oprindelige og lokale samfund har opbygget gennem deres brug af planter og dyr i deres omgi-

velser. Denne viden betegner protokollen som traditionel viden knyttet til genetiske resurser. Protokollen bruger betegnelsen oprindelige og lokale samfund som bærere af rettigheder, som tilkommer oprindelige folk, sådan som det er fastslået i FN's deklARATION om oprindelige folks rettigheder, Resolution 61/295. De Forenede Nationers Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder.

Nagoyaprotokollen indeholder bestemmelser til beskyttelse af oprindelige og lokale samfunds rettigheder til den traditionelle viden, der knytter sig til genetiske resurser. Bestemmelsen spejler på samme måde reglerne om oprindelige og lokale samfunds rettigheder, der findes i de lande, som er hjemsted for oprindelig folk, som det kræves i protokollens artikel 16. Det vil således være afgørende for, om forbuddet er overtrådt, at der findes en lovgivning i de lande den traditionelle viden stammer fra, som lægger klare pligter på den, der søger adgang til traditionel viden hos oprindelige og lokale samfund. Bestemmelsen skal sikre, at der indgås aftaler med disse folk om udnyttelsen af deres viden og om deling af udbyttet ved at bruge denne viden. Det foreslås, at bestemmelsen alene omfatter traditionel viden fra samfund i lande, som er kontraherende parter, og hvor protokollen på erhvervsestidspunktet var trådt i kraft.

Som for forbuddet i § 3, gælder at fuldstændig undladelse af kravet om at indgå aftale om udnyttelse af traditionel viden fra oprindelige eller lokale samfund vil kunne indebære en overtrædelse af forbuddet i § 4.

Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed indeholder i artikel 8 j en pligt for konventionens parter til at tage hensyn til oprindelige og lokale samfund. Parterne skal, så langt som muligt og efter omstændighederne, under deres lovgivning respektere, bevare og vedligeholde viden, innovationer og praksis hos oprindelige og lokale samfund med traditionel levevis, når det har betydning for bevaring og bæredygtig brug af biologisk mangfoldighed. Parterne skal fremme en bredere anvendelse af disse kundskaber med godkendelse og involvering af indehaverne af disse kundskaber og skal tilskynde til ligelig fordeling af goderne, der opstår ved anvendelsen af sådan viden, innovationer og praksis. Lovforslagets henvisning til oprindelige og lokale samfund og af traditionel viden skal forstås i overensstemmelse hermed.

Til § 5

Bestemmelsen giver mulighed for at kræve, at institutioner og virksomheder, der anvender genetiske resurser tilrettelægger faste procedurer, rutiner og standarder, der skal sikre, at de anvendte resurser er erhvervet i overensstemmelse med reglerne i de lande, de kommer fra. Der kan således fastlægges et påpasselighedskrav, herunder krav om at transaktioner af genetiske resurser skal ledsages af en erklæring om resursernes legale status. Sådanne regler kan selvstændigt gøres til genstand for kontrol uden hensyn til om adgangsreglerne i leverandørlandene måtte være overtrådt. Bestemmelsen forslås til imødekommelse af et forventet EU-retligt krav om sådanne "due diligence" ordninger.

Den foreslåede § 5 bemyndiger miljøministeren til at fastsætte regler om digital kommunikation i forbindelse med fastsættelsen af standarder og procedurer. Det sikrer, at lagring og overførelse af informationer om den legale status af de genetiske resurser, der anvendes, kan kræves i digital form. Dette er på linje med målet om digital forvaltning.

Til § 6

Ved ratifikationen af Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed erklærede Danmark, at man ikke vil kræve forudgående tilladelse til indsamling af genetiske resurser i Danmark. Et krav om forudgående tilladelse er senere indført i Grønland, men lovforslaget lægger ikke op til, at et tilsvarende krav nu fastsættes i Danmark. Bestemmelsen tænkes udnyttet til at stille krav om en anmeldelse af indsamling af genetiske resurser i Danmark. En sådan anmeldelse vil kunne give data, der kan sikre sporbarheden af disse genetiske resurser og dermed lette gennemførelsen af Nagoyaprotokollens formål om at sikre deling af udbyttet ved anvendelse af genetiske resurser fra de lande, der kræver forudgående tilladelse.

Et krav om anmeldelse af indsamling vil kun gælde genetiske resurser fra vildtlevende organismer og vil således ikke berøre det avls- og forædlingsarbejde, der anvender genetiske resurser i jordbrugserhvervene og fiskerierhvervet.

Til § 7

Tilsynet med overholdelsen af loven og de forskrifter, der udstedes med hjemmel i loven tænkes henlagt til Naturstyrelsen. Tilsynet vil tage udgangspunkt i de oplysninger, der tilgår kontrolpunkter i henhold til loven samt henvendelser fra leverandørlande, der har mistanke om overtrædelse af deres regler om adgang til genetiske resurser og til traditionel viden, knyttet til genetiske resurser.

Til § 8

Bestemmelsen indeholder de adgangsregler, der er nødvendige for en effektiv gennemførelse af tilsynet. Stk. 1 og 2 svarer til jagt og vildtforvaltningslovens § 50, stk. 1 og 2. Stk. 3 svarer til naturbeskyttelseslovens § 76, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at miljøministeren eller den, miljøministeren har bemyndiget hertil, uden retskendelse har adgang til offentlige og private ejendomme, herunder lokaliteter, der helt eller delvist benyttes erhvervmæssigt, for at udøve de beføjelser, der er tillagt dem i medfør af denne lov og regler udstedt i medfør af loven.

Hvis en repræsentant for virksomheden er til stede ved tilsynet, skal tilsynsmyndigheden forevise behørig legitimation.

Muligheden for at få adgang til offentlige og private ejendomme er et vigtigt led i udøvelsen af tilsynet med overholdelse af loven. Der vil være tale om risikobaseret stikprøvekontrol.

Adgang til lokaler, der udelukkende anvendes til privat bolig må ske efter retsplejelovens regler herom.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter skal iagttages ved tilsynsbesøg, f.eks. reglerne om varsling.

Ved tilsyn af arealer, der ikke er omfattet af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter skal der, så vidt det er muligt, gives forudgående besked om tilsynet. Udover hvor forudgående besked ikke kan gives af praktiske grunde, kan forudgående besked undlades, hvor øjemedet med tilsynet ville forspildes, hvis et sådant varsel blev givet.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger miljøministeren til at delegere sine beføjelser efter lovforslaget til en styrelse inden for Miljøministeriet. Bestemmelsen er i lighed med tilsvarende bestemmelser i Miljøministeriets lovgivning neutral med hensyn til, hvilke myndigheder inden for ministeriet, som ministeren kan delegere kompetencen til.

Bestemmelsen tænkes anvendt til at henlægge administrationen af loven til Naturstyrelsen.

Stk. 2 og 3 svarer til bestemmelser i ministeriets øvrige lovgivning. Der er ikke i loven bestemmelser, som giver anledning til afgørelser, men det kan ikke udelukkes, at der med hjemmel i loven udstedes bekendtgørelser, der indebærer, at der træffes afgørelser. Bestemmelsen giver mulighed for, hvis det måtte vise sig hensigtsmæssigt, at bestemme, at afgørelser ikke skal kunne påklages.

Til § 10

Bestemmelsen giver mulighed for at indgå og opfylde internationale aftaler om for eksempel fælles dataopsamling og udveksling af data til brug for gennemførelse af Nagoya-protokollen. Der oprettes med protokollen et såkaldt Clearing House under sekretariatet for Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed.

Bestemmelsen giver endvidere mulighed for at gennemføre de regler der måtte blive udstedt i forbindelse med EU's tiltrædelse af protokollen.

Til § 11

Bestemmelsen indeholder hjemmel til at sanktionere overtrædelser af forbuddene i §§ 3 og 4 med straf. Bestemmelsen svarer til de strafferegler, der er sædvanlige i miljøretlige love.

Mens en overtrædelse af lovens bestemmelser spejler en overtrædelse af bestemmelserne i leverandørlandenes lov-

givning om forudgående tilladelse til indsamling af genetiske resurser og til anvendelse af traditionel viden knyttet til disse resurser, vil en overtrædelse af de gensidigt aftalte vilkår for anvendelsen af de genetiske resurser eller den traditionelle viden skulle forfølges ved et civilt søgsmål. Men den formelle overtrædelse af leverandørlandets lovgivning om, at der skal indgås gensidig aftale om anvendelsen, herunder om udbyttedeling, vil indebære en overtrædelse af forbuddene i §§ 3 og 4.

Ved tilsynsmyndighedens anmeldelse af en overtrædelse af lovens §§ 3 og 4 vil det fremgå, hvori overtrædelserne består, herunder hvilke regler i oprindelseslandet, der har været overtrådt i forbindelse med erhvervelsen.

I stk. 6 foreslås, det at forældelsesfristen for overtrædelser sættes til 5 år. Begrundelse herfor er, at forsknings- og udviklingsarbejdet vedrørende genetiske resurser ofte strækker sig over en lang periode, og at hensigten med forskningen og udviklingen kan skifte over tiden. Det kan derfor være vanskeligt at konstatere overtrædelser før resultaterne af anvendelsen har været kendt i et stykke tid. Leverandørlandet vil ofte have brug for tid, før det reagerer over for danske myndigheder i tilfælde, hvor markedsføring af et produkt viser, at der er anvendt genetiske resurser i strid med leverandørlandets lovgivning.

Til § 12

Loven gennemføres for at sikre, at Danmark kan ratificere Nagoya-protokollen, således at Danmark kan deltage i protokollens partsmøder og tage del i de beslutninger der træffes på det første partsmøde. Det vil være hensigtsmæssigt med en samlet tiltrædelse af protokollen af hele EU samtidigt, men en dansk ratifikation før EU's tiltrædelse kan komme på tale, hvis protokollen træder i kraft, før EU er klar til en samlet tiltrædelse. Det foreslås derfor, at loven kan sættes i kraft ved miljøministerens bekendtgørelse. Lovens ikrafttræden forudsættes at ske samtidig med Nagoya Protokollens ikrafttræden.

I stk. 2 er det præciseret, at loven ikke anvendes på genetiske resurser eller traditionel viden, som der er opnået adgang til før lovens ikrafttræden.

Til § 13

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bilag 1**NAGOYAPROTOKOLLEN OM ADGANG TIL GENETISKE RESURSER AMT RIMELIG OG RETFÆRDIG FORDELING AF DE FORDELE, DER OPSTÅR VED UDNYTTELSE AF DISSE RESURSER, TIL KONVENTIONEN OM DEN BIOLOGISKE MANGFOLDIGHED**

Parterne i denne protokol –

som er parter i konventionen om den biologiske mangfoldighed, i det følgende benævnt "konventionen",

som erindrer om, at den rimelige og retfærdige fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser, er et af konventionens tre mål, og som anerkender, at denne protokol virkeliggør gennemførelsen af dette mål inden for konventionen,

som på ny bekræfter, at staterne har suveræn ret til deres naturresurser og i henhold til konventionens bestemmelser,

som endvidere erindrer om konventionens artikel 15,

som erkender det vigtige bidrag til bæredygtig udvikling, som teknologioverførsel og samarbejde yder til opbygningen af forsknings- og innovationskapacitet, med henblik på at tilføre værdi til genetiske resurser i udviklingslandene i overensstemmelse med konventionens artikel 16 og 19,

som erkender, at bevidstgørelse af befolkningen om den økonomiske værdi af økosystemer og biologisk mangfoldighed samt rimelig og retfærdig deling af denne økonomiske værdi med forvalterne af den biologiske mangfoldighed er vigtige incitamenter for bevaring af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele,

som anerkender, at adgang og fordeling af fordele kan bidrage til bevaring og bæredygtig anvendelse af den biologiske mangfoldighed, udryddelse af fattigdom og miljømæssig bæredygtighed og derved bidrage til at nå 2015-udviklingsmålene,

som anerkender sammenhængen mellem adgang til genetiske resurser og en rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved deres udnyttelse,

som erkender betydningen af at skabe retssikkerhed med hensyn til adgang til genetiske resurser samt rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved deres udnyttelse,

som tillige erkender betydningen af at fremme ligestilling og retfærdighed i forhandlinger om indbyrdes aftalte vilkår mellem leverandører og brugere af genetiske resurser,

som tillige erkender, at kvinder spiller en betydningsfuld rolle for adgang og fordeling af fordele, og som bekræfter behovet for, at kvinderne deltager fuldt ud på alle niveauer i politiske beslutninger om og gennemførelsen af foranstaltninger til bevaring af den biologiske mangfoldighed,

som er besluttet på yderligere at fremme den effektive gennemførelse af konventionens bestemmelser om adgang og fordeling af fordele,

som erkender, at en innovativ løsning er påkrævet for at håndtere den rimelige og retfærdige fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser, og traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser, som opstår i grænseoverskridende situationer, eller for hvilken det ikke er muligt at give eller opnå forudgående informeret samtykke,

som erkender genetiske resursers betydning for fødevarer sikkerheden, folkesundheden, bevaring af den biologiske mangfoldighed samt afbødningen af og tilpasningen til klimaændringer,

som erkender den særlige karakter af biologisk mangfoldighed i landbruget, dens særlige egenskaber og problemer, der kræver særlige løsninger,

som erkender, at alle lande er indbyrdes afhængige med hensyn til genetiske resurser til fødevarer og landbrug samt deres særlige karakter og betydning for at opnå fødevarer sikkerhed over hele verden og for bæredygtig udvikling af landbruget i forbindelse med fattigdomsbekæmpelse og klimaændringer, og som anerkender den grundlæggende rolle, som den Internationale Traktat om Plantegenetiske Resurser for Fødevarer og Jordbrug og FAO's Kommission for Genetiske Resurser for Fødevarer og Jordbrug spiller i denne forbindelse,

som er opmærksom på Verdenssundhedsorganisationens Internationale Sundhedsregulativ (2005) og betydningen af at sikre adgang til humane patogener til beredskab og reaktion i forbindelse med folkesundheden,

som anerkender det igangværende arbejde i andre internationale fora vedrørende adgang og fordeling af fordele,

som minder om det multilaterale system for adgang og fordeling af fordele, som er oprettet under den Internationale Traktat om Plantegenetiske Resurser for Fødevarer og Jordbrug og udviklet i overensstemmelse med konventionen,

erkender, at internationale instrumenter vedrørende adgang og fordeling af fordele bør være gensidigt understøttende med henblik på at nå konventionens mål,

som erindrings om relevansen af konventionens artikel 8, litra j), da den vedrører traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser samt rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af denne viden,

som påpeger den indbyrdes forbindelse mellem genetiske resurser og traditionel viden, deres uadskillelige karakter for oprindelige og lokale samfund, og den traditionelle videns betydning for bevaring af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele, samt for at disse samfund kan få et bæredygtigt levebrød,

som erkender de forskelligartede omstændigheder, under hvilke traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser indehaves eller ejes af oprindelige og lokale samfund,

som er opmærksom på, at de oprindelige og lokale samfund har ret til, inden for deres samfund, at identificere de retmæssige indehavere af deres traditionelle viden i tilknytning til genetiske resurser,

som tillige erkender de særlige omstændigheder, under hvilke traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser indehaves i forskellige lande, og som kan have mundtlig eller dokumenteret form eller andre former, der er udtryk for en rig kulturarv, som er relevant for bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed,

som understreger De Forenede Nationers erklæring om oprindelige folks rettigheder, og

som bekræfter, at intet i denne protokol kan udlægges på en sådan måde, at det mindsker eller afskaffer oprindelige og lokale samfunds eksisterende rettigheder,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

FORMÅL

Formålet med denne protokol er den rimelige og retfærdige fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser, herunder ved behørig adgang til de genetiske resurser og passende overførsel af relevant teknologi under hensyntagen til samtlige rettigheder til disse resurser og til teknologien, og på grundlag af adækvat finansiering, og derved bidrage til bevaring af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele.

Artikel 2

DEFINITIONER

De udtryk, der er defineret i konventionens artikel 2, finder anvendelse på denne protokol. I denne protokol forstås endvidere ved:

- a) "parts-konference": parts-konferencen under konventionen
- b) "konvention": Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed
- c) "udnyttelse af genetiske resurser": udføre forskning og udvikling vedrørende den genetiske og/eller biokemiske sammensætning af genetiske resurser, herunder gennem anvendelse af bioteknologi, som defineret i konventionens artikel 2
- d) "bioteknologi" som defineret i konventionens artikel 2: enhver teknologisk udnyttelse af biologiske systemer, levende organismer eller afledte stoffer heraf med henblik på at fremstille eller ændre produkter eller processer til bestemte anvendelser
- e) "afledt stof": en naturligt forekommende biokemisk forbindelse, som er et resultat af biologiske eller genetiske ressursers genetiske udtryk eller stofomsætning, selv om den ikke indeholder funktionsdygtige arveenheder.

Artikel 3

ANVENDELSESOMRÅDE

Denne protokol finder anvendelse på genetiske resurser inden for anvendelsesområdet i konventionens artikel 15 og på de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse resurser. Denne protokol finder også anvendelse på traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser inden for konventionens anvendelsesområde og på de fordele, der opstår ved udnyttelsen af denne viden.

Artikel 4

FORBINDELSE MED INTERNATIONALE AFTALER OG INSTRUMENTER

1. Bestemmelserne i denne protokol berører ikke en parts rettigheder og forpligtelser i kraft af andre eksisterende internationale aftaler, undtagen hvis udøvelsen af disse rettigheder og forpligtelser ville forårsage alvorlig skade på eller udgøre en trussel mod den biologiske mangfoldighed. Formålet med dette stykke er ikke at skabe et hierarki mellem denne protokol og andre internationale instrumenter.

2. Intet i denne protokol forhindrer parterne i at udarbejde og gennemføre andre relevante internationale aftaler, herunder andre særlige aftaler om adgang og fordeling af fordele, forudsat at de understøtter og ikke modvirker konventionens og denne protokols mål.

3. Denne protokol skal gennemføres på en måde, der gensidigt understøtter andre internationale instrumenter, som er relevante for denne protokol. Der bør tages behørigt hensyn til nyttige og relevante igangværende arbejder eller praksisser under sådanne internationale instrumenter og relevante internationale organisationer, forudsat at de understøtter og ikke modvirker konventionens og denne protokols mål.

4. Denne protokol er instrumentet til gennemførelsen af konventionens bestemmelser om adgang og fordeling af fordele. Hvis et særligt internationalt instrument for adgang og fordeling af fordele finder anvendelse, som er i overensstemmelse med og ikke modvirker konventionens og denne protokols mål, finder denne protokol ikke anvendelse på parten eller parterne i det særlige instrument med hensyn til de specifikke genetiske resurser, der er omfattet af, og inden for formålet med det særlige instrument.

Artikel 5

RIMELIG OG RETFÆRDIG FORDELING AF FORDELE

1. I overensstemmelse med konventionens artikel 15, stk. 3 og 7, deles de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser, samt de efterfølgende anvendelser og markedsføringer på en rimelig og retfærdig måde med parter, som tilvejebringer de pågældende resurser, og som er oprindelseslandet for resurserne, eller parter, der har erhvervet de genetiske resurser i overensstemmelse med konventionen. Fordelingen skal foregå på indbyrdes aftalte vilkår.

2. De enkelte parter træffer de fornødne lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger med henblik på at sikre, at de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser, som indehaves af oprindelige og lokale samfund i overensstemmelse med national lovgivning om disse samfunds erhvervede rettigheder til disse genetiske resurser, deles rimeligt og retfærdigt med de berørte samfund på indbyrdes aftalte vilkår.

3. De enkelte parter træffer de fornødne lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger med henblik på at gennemføre stk. 1 ovenfor.

4. Fordele kan omfatte monetære og ikke-monetære fordele, herunder, men ikke begrænset til, de fordele, der er anført i bilaget.

5. De enkelte parter træffer de fornødne lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger med henblik på at sikre, at de fordele, der opstår ved udnyttelsen af traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser, deles på en rimelig og retfærdig måde med de oprindelige og lokale samfund, der er indehavere af en sådan viden. Fordelingen skal foregå på indbyrdes aftalte vilkår.

Artikel 6

ADGANG TIL GENETISKE RESURSER

1. Ved udøvelsen af suveræne rettigheder til naturresurser og med forbehold af nationale love eller lovkrav vedrørende adgang og fordeling af fordele må der kun bevilges adgang til genetiske resurser med henblik på at udnytte dem efter forudgående informeret samtykke fra den part, der tilvejebringer resurserne, og som er oprindelsesland for de pågældende resurser, eller fra en part, der har erhvervet de genetiske resurser i overensstemmelse med konventionen, medmindre den pågældende part bestemmer andet.

2. I overensstemmelse med national lovgivning træffer de enkelte parter de fornødne foranstaltninger med henblik på at sikre, at der opnås forudgående informeret samtykke eller godkendelse fra og inddragelse af oprindelige og lokale samfund, hvis de har den erhvervede rettighed til at bevilge adgang til disse resurser.

3. Til opfyldelse af stk. 1 ovenfor træffer de enkelte parter, der kræver forudgående informeret samtykke, de fornødne lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger for at:

- a) skabe retssikkerhed, klarhed og gennemsigtighed i deres nationale love eller reguleringer om adgang og fordeling af fordele,
- b) fastsætte retfærdige og ikke-vilkårlige regler og procedurer for adgang til genetiske resurser,
- c) give oplysninger om, hvordan man ansøger om forudgående informeret samtykke,

- d) opnå en klar og gennemsigtig skriftlig beslutning fra en kompetent national myndighed på en omkostningseffektiv måde og inden for en rimelig periode
- e) sørge for på adgangstidspunktet at udstede en tilladelse eller tilsvarende som dokumentation for beslutningen om at give forudgående informeret samtykke og for at etablere indbyrdes aftalte vilkår og give meddelelse herom til Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele
- f) hvis det er relevant, ved national lovgivning fastsætte kriterier og/eller procedurer for erhvervelse af forudgående informeret samtykke eller godkendelse fra og inddragelse af oprindelige og lokale samfund med hensyn til adgang til genetiske resurser, og
- g) fastsætte klare regler og procedurer for kravet om og etableringen af indbyrdes aftalte vilkår. Sådanne vilkår skal affattes skriftligt og kan bl.a. omfatte:
 - i) en tvistbilæggelsesklausul
 - ii) vilkår for fordeling af fordele, herunder i forbindelse med intellektuelle ejendomsrettigheder
 - iii) vilkår for en tredjeparts eventuelle efterfølgende anvendelse, og
 - iv) vilkår for hensigtsændringer, hvis relevant.

Artikel 7

ADGANG TIL TRADITIONEL VIDEN I TILKNYTNING TIL GENETISKE RESURSER

I overensstemmelse med national lovgivning træffer de enkelte parter de fornødne foranstaltninger med henblik på at sikre, at adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser, som indehaves af oprindelige og lokale samfund, opnås med forudgående informeret samtykke eller godkendelse fra og inddragelse af disse oprindelige og lokale samfund, og at der er etableret indbyrdes aftalte vilkår.

Artikel 8

SÆRLIGE HENSYN

De enkelte parter skal ved udarbejdelsen og gennemførelsen af deres nationale love eller reguleringer om adgang og fordeling af fordele:

- a) skabe betingelser, der fremmer og ansporer til forskning, som bidrager til bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, navnlig i udviklingslandene, bl.a. ved hjælp af forenklede foranstaltninger vedrørende adgang til ikke-kommercielle forskningsformål under hensyntagen til behovet for at tage højde for en hensigtsændring for den pågældende forskning
- b) være behørigt opmærksom på aktuelle eller overhængende nødsituationer, som truer eller skader menneskers, dyrs eller planters sundhed, som fastsat nationalt eller internationalt. Parterne kan tage højde for behovet for hurtig adgang til genetiske resurser samt hurtig rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse resurser, bl.a. at dem, der har behov for det, får adgang til behandling til en overkommelig pris, navnlig i udviklingslandene
- c) tage hensyn til genetiske ressursers vigtighed for fødevarer og landbruget og deres særlige rolle med hensyn til fødevarer sikkerhed.

Artikel 9

BIDRAG TIL BEVARING OG BÆREDYGTIG UDNYTTELSE

Parterne skal tilskynde brugere og leverandører til at anvende de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser, til bevaring af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele.

Artikel 10

GLOBAL MULTILATERAL ORDNING FOR FORDELING AF FORDELE

Parterne skal overveje behovet for og de nærmere indretninger for en global multilateral ordning for fordeling af fordele for at opnå den rimelige og retfærdige fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske resurser, og traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser, som opstår i grænseoverskridende situationer, eller for hvilken det ikke er muligt at give eller opnå forudgående informeret samtykke. De fordele, som brugere af genetiske resurser og traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser deler gennem denne ordning, anvendes til at fremme bevaring af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele globalt.

Artikel 11

GRÆNSEOVERSKRIDENDE SAMARBEJDE

Hvis de samme genetiske resurser findes in situ på mere end én parts territorium, skal disse parter bestræbe sig på at samarbejde i relevant omfang med den fornødne inddragelse af de berørte oprindelige og lokale samfund med henblik på at gennemføre denne protokol.

Hvis den samme traditionelle viden i tilknytning til genetiske resurser deles af et eller flere oprindelige og lokale samfund i flere deltagende lande, skal disse parter bestræbe sig på at samarbejde i relevant omfang med den fornødne inddragelse af de berørte oprindelige og lokale samfund med henblik på at gennemføre denne protokol.

Artikel 12

TRADITIONEL VIDEN I TILKNYTNING TIL GENETISKE RESURSER

1. Parterne tager ved opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til denne protokol i overensstemmelse med national lovgivning hensyn til oprindelige og lokale samfunds sædvaner, lokalsamfundsprotokoller og -procedurer i forbindelse med traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser.

2. Parterne opretter med effektiv deltagelse af de berørte oprindelige og lokale samfund ordninger for at informere potentielle brugere af traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser om deres forpligtelser, herunder foranstaltninger stillet til rådighed gennem Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele, i forhold til adgang til samt rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af denne viden.

3. Parterne skal bestræbe sig på at yde den fornødne støtte til, at oprindelige og lokale samfund, herunder kvinderne i disse samfund, kan udvikle:

- a) lokalsamfundsprotokoller vedrørende adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser samt rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af denne viden.
- b) minimumskrav til indbyrdes aftalte vilkår for at sikre rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser.
- c) modelkontraktbetingelser for fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser.

4. Parterne skal ved gennemførelsen af denne protokol så vidt muligt ikke begrænse den sædvanemæssige udnyttelse og udveksling af genetiske resurser og den tilknyttede traditionelle viden inden for og mellem oprindelige og lokale samfund i overensstemmelse med konventionens mål.

Artikel 13

NATIONALE KONTAKTPUNKTER OG KOMPETENTE NATIONALE MYNDIGHEDER

1. De enkelte parter skal udpege et nationalt kontaktpunkt for adgang og fordeling af fordele. Det nationale kontaktpunkt skal stille oplysninger til rådighed som følger:

- a) I forhold til ansøgere, der søger om adgang til genetiske resurser: oplysninger om procedurer for opnåelse af forudgående informeret samtykke og etablering af indbyrdes aftalte vilkår, herunder fordeling af fordele,
- b) I forhold til ansøgere, der søger om adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser: de fornødne oplysninger om procedurer for erhvervelse af forudgående informeret samtykke eller godkendelse fra og inddragelse af oprindelige og lokale samfund samt etablering af indbyrdes aftalte vilkår, og
- c) Oplysninger om kompetente nationale myndigheder, relevante oprindelige og lokale samfund og relevante interessenter.

Det nationale kontaktpunkt er ansvarligt for forbindelsen med sekretariatet.

2. De enkelte parter udpeger en eller flere kompetente nationale myndigheder for adgang og fordeling af fordele. De kompetente nationale myndigheder er i henhold til gældende nationale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger ansvarlige for at bevilge adgang eller i givet fald udstede skriftlig dokumentation for, at adgangskravene er opfyldt, og for at rådgive om de gældende procedurer for og krav til opnåelse af forudgående informeret samtykke og indgåelse af indbyrdes aftalte vilkår.

3. En part kan udpege en enkelt enhed til at varetage funktionerne som både kontaktpunkt og kompetent national myndighed.

4. De enkelte parter skal, senest på datoen for denne protokols ikrafttræden i forhold til parten, give sekretariatet meddelelse om kontaktoplysningerne for deres nationale kontaktpunkt og kompetente nationale myndighed eller myndigheder. Hvis en part udpeger mere end én kompetent national myndighed, skal denne part sammen med meddelelsen herom give sekretariatet relevante oplysninger om disse myndigheders respektive ansvarsområder. Oplysningerne skal i givet fald mindst angive, hvilken kompetent myndighed der er ansvarlig for de genetiske resurser, der ansøges om adgang til. De enkelte parter giver straks sekretariatet meddelelse om enhver ændring i udpegelsen af deres nationale kontaktpunkt eller i kontaktoplysningerne eller ansvarsområderne for deres kompetente nationale myndighed eller myndigheder.

5. Sekretariatet stiller de oplysninger, som det har modtaget i henhold til stk. 4 ovenfor, til rådighed gennem Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele.

Artikel 14

CLEARINGHOUSE FOR ADGANG OG FORDELING AF FORDELE OG UDVEKSLING AF OPLYSNINGER

1. Der oprettes herved et Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele som led i Clearinghouse-Mekanismen i konventionens artikel 18, stk. 3. Det skal fungere som et middel til udveksling af oplysninger relateret til adgang og fordeling af fordele. Det skal navnlig bevilge adgang til oplysninger, som de enkelte parter stiller til rådighed, og som er relevante for gennemførelsen af denne protokol.

2. Uden at det berører beskyttelsen af fortrolige oplysninger, skal de enkelte parter stille enhver oplysning, der kræves i denne protokol, samt oplysninger, der skal gives i kraft af beslutningerne, truffet af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, til rådighed for Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele. Oplysningerne skal omfatte:

- a) lovgivningsmæssige, administrative og politiske foranstaltninger vedrørende adgang og fordeling af fordele
- b) oplysninger om det nationale kontaktpunkt og den kompetente nationale myndighed eller de kompetente nationale myndigheder, og
- c) tilladelser eller tilsvarende på adgangstidspunktet som dokumentation for beslutningen om at give forudgående informeret samtykke og for etableringen af indbyrdes aftalte vilkår.

3. Yderligere oplysninger kan, hvis de foreligger og efter behov, omfatte:

- a) oprindelige og lokale samfunds relevante kompetente myndigheder og andre oplysninger, som besluttet
- b) modelkontraktbetingelser
- c) metoder og værktøjer, der er udviklet for at overvåge genetiske resurser, og
- d) adfærdskodekser og bedste praksisser.

4. De nærmere bestemmelser for driften af Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele, herunder rapporter om dets aktiviteter, drøftes og vedtages af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol på dens første møde, og revideres derefter løbende.

Artikel 15

OVERHOLDELSE AF NATIONALE LOVE ELLER LOVKRAV VEDRØRENDE ADGANG OG FORDELING AF FORDELE

1. De enkelte parter træffer passende, effektive og proportionale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger for at sikre, at der er givet adgang til genetiske resurser, som udnyttes inden for deres retsområde, på grundlag af forudgående informeret samtykke, og at der er etableret indbyrdes aftalte vilkår, som fastsat i den anden parts love eller reguleringer vedrørende adgang og fordeling af fordele.

2. De enkelte parter træffer passende, effektive og proportionale foranstaltninger for at imødegå situationer med manglende overholdelse af foranstaltninger vedtaget i henhold til stk. 1 ovenfor.

3. Parterne skal samarbejde, så vidt muligt og i fornødent omfang, i sager med påstået overtrædelse af de nationale love eller reguleringer vedrørende adgang og fordeling af fordele, der er omhandlet i stk. 1 ovenfor.

Artikel 16

OVERHOLDELSE AF NATIONALE LOVE ELLER LOVKRAV VEDRØRENDE ADGANG OG FORDELING AF FORDELE I FORBINDELSE MED TRADITIONEL VIDEN I TILKNYTNING TIL GENETISKE RESURSER

1. De enkelte parter skal træffe de fornødne passende, effektive og proportionale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger for at sikre, at der er givet adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser, som udnyttes inden for deres retsområde, på grundlag af forudgående informeret samtykke eller godkendelse fra og inddragelse af oprindelige og lokale samfund, og at der er etableret indbyrdes aftalte vilkår som fastsat i den anden parts love eller reguleringer vedrørende adgang og fordeling af fordele, hvor disse oprindelige og lokale samfund befinder sig.

2. De enkelte parter skal træffe passende, effektive og proportionale foranstaltninger for at imødegå situationer med manglende overholdelse af foranstaltninger vedtaget i henhold til stk. 1 ovenfor.

3. Parterne skal samarbejde, så vidt muligt og i fornødent omfang, i forbindelse med påstået overtrædelse af de nationale love eller lovkrav vedrørende adgang og fordeling af fordele, der er omhandlet i stk. 1 ovenfor.

Artikel 17

OVERVÅGNING AF ANVENDELSEN AF GENETISKE RESURSER

1. For at støtte overholdelsen træffer de enkelte parter de fornødne foranstaltninger for at overvåge og fremme gennemsigtigheden i forbindelse med udnyttelsen af genetiske resurser. Disse foranstaltninger skal omfatte:

- a) udpegelse af et eller flere kontrolsteder som følger:
 - i) De udpegede kontrolsteder indsamler eller modtager de fornødne relevante oplysninger vedrørende forudgående informeret samtykke, kilden til den genetiske ressource, fastsættelse af indbyrdes aftalte vilkår og/eller udnyttelse af genetiske resurser.
 - ii) De enkelte parter skal, i fornødent omfang og afhængig af det udpegede kontrolsteds særlige karakteristika, kræve, at brugerne af genetiske resurser leverer de oplysninger, der er angivet i det ovennævnte stykke, til et udpeget kontrolsted. De enkelte parter træffer passende, effektive og proportionale foranstaltninger for at imødegå situationer med manglende overholdelse.
 - iii) Sådanne oplysninger, herunder fra internationalt anerkendte overensstemmelsescertifikater, hvis de foreligger, vil, uden at det berører beskyttelsen af fortrolige oplysninger, blive givet til de relevante nationale myndigheder, til den part, som har givet forudgående informeret samtykke, og til Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele, efter hvad der er relevant.
 - iv) Kontrolsteder skal være effektive og bør have funktioner, som er relevante for gennemførelsen af dette litra a). De bør være relevante for udnyttelsen af genetiske resurser eller for indsamlingen af relevante oplysninger på, blandt andet, ethvert trin af forskning, udvikling, innovation, præ-markedsføring eller markedsføring.
- b) tilskyndelse til, at brugere og leverandører af genetiske resurser medtager bestemmelser i indbyrdes aftalte vilkår om at udveksle oplysninger om gennemførelsen af sådanne vilkår, herunder ved hjælp af rapporteringskrav, og
- c) tilskyndelse til at anvende omkostningseffektive kommunikationsværktøjer og -systemer.

2. En tilladelse eller tilsvarende udstedt i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, litra e), og stillet til rådighed for Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele udgør et internationalt anerkendt overensstemmelsescertifikat.

3. Et internationalt anerkendt overensstemmelsescertifikat er dokumentation for, at der er givet adgang til den genetiske ressource, det dækker, på grundlag af forudgående informeret samtykke, og at der er etableret indbyrdes aftalte vilkår, som fastsat i de love eller reguleringer vedrørende adgang og fordeling af fordele, der gælder hos den part, der giver forudgående informeret samtykke.

4. Det internationalt anerkendte overensstemmelsescertifikat skal mindst indeholde følgende oplysninger, når de ikke er fortrolige:

- a) udstedende myndighed,
- b) udstedelsesdato,
- c) leverandøren,
- d) certifikatets entydige identifikator,
- e) den person eller enhed, hvortil der blev bevilget forudgående informeret samtykke,
- f) det stof eller de genetiske resurser, som certifikatet dækker,
- g) bekræftelse af, at der er blevet etableret indbyrdes aftalte vilkår,
- h) bekræftelse af, at der er blevet opnået forudgående informeret samtykke, og
- i) kommerciel og/eller ikke-kommerciel anvendelse.

Artikel 18

OVERHOLDELSE AF INDBYRDES AFTALTE VILKÅR

1. Ved gennemførelsen af artikel 6, stk. 3, litra g) og i), og artikel 7 skal de enkelte parter opfordre leverandører og brugere af genetiske resurser og/eller traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser til i indbyrdes aftalte vilkår i fornødent omfang at medtage bestemmelser om tvistbilæggelse, blandt andet:

- a) den jurisdiktion, hvor de vil indbringe eventuelle tvistbilæggelsesprocedurer
- b) den lovgivning, som skal anvendes og/eller
- c) muligheder for alternativ tvistbilæggelse, som for eksempel mægling eller voldgift.

2. De enkelte parter skal sikre, at der i deres retssystemer er mulighed for at søge retsmidler i overensstemmelse med gældende krav i den pågældende jurisdiktion i sager med tvister, der opstår i forbindelse med indbyrdes aftalte vilkår.

3. De enkelte parter skal træffe de fornødne effektive foranstaltninger vedrørende:

- a) adgang til klage og domstolsprøvelse, og
- b) anvendelsen af ordninger for gensidig anerkendelse og håndhævelse af udenlandske domme og voldgiftskendelser.

4. Denne artikels effektivitet skal vurderes af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol i overensstemmelse med artikel 31 i denne protokol.

Artikel 19

MODELKONTRAKTBETINGELSER

1. De enkelte parter skal i fornødent omfang tilskynde til udvikling, ajourføring og anvendelse af sektorielle og tværsektorielle modelkontraktbetingelser for indbyrdes aftalte vilkår.

2. Partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol skal regelmæssigt gøre status over anvendelsen af sektorielle og tværsektorielle modelkontraktbetingelser.

Artikel 20

ADFÆRDSKODEKSER, RETNINGSLINJER OG BEDSTE PRAKSISSE OG/ELLER STANDARDER

1. De enkelte parter skal i fornødent omfang tilskynde til udvikling, ajourføring og anvendelse af frivillige adfærdskodekser, retningslinjer og bedste praksisser og/eller standarder vedrørende adgang og fordeling af fordele.

2. Partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol skal regelmæssigt gøre status over anvendelsen af frivillige adfærdskodekser, retningslinjer og bedste praksisser og/eller standarder og skal overveje at vedtage specifikke adfærdskodekser, retningslinjer og bedste praksisser og/eller standarder.

Artikel 21

BEVIDSTGØRELSE

De enkelte parter træffer foranstaltninger for at øge bevidstheden om betydningen af genetiske resurser og traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser og de tilknyttede spørgsmål vedrørende adgang og fordeling af fordele. Disse foranstaltninger kan blandt andet omfatte:

- a) fremme af denne protokol, herunder dens formål
- b) afholdelse af møder mellem oprindelige og lokale samfund og relevante interessenter

- c) oprettelse og vedligeholdelse af en hjælpetjeneste til oprindelige og lokale samfund og relevante interessenter
- d) formidling af information gennem et nationalt clearinghouse
- e) fremme af frivillige adfærdscodekser, retningslinjer og bedste praksisser og/eller standarder i samråd med oprindelige og lokale samfund og relevante interessenter
- f) i fornødent omfang, fremme af national, regional og international erfaringsudveksling
- g) uddannelse af brugere og leverandører af genetiske resurser og traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser i deres forpligtelser med hensyn til adgang og fordeling af fordele
- h) inddragelse af oprindelige og lokale samfund og relevante interessenter i gennemførelsen af denne protokol, og
- i) bevidstgørelse om oprindelig og lokale samfunds samfundsprotokoller og -procedurer.

Artikel 22

KAPACITET

1. Parterne samarbejder om opbygning og udvikling af kapacitet og styrkelse af de menneskelige resurser og den institutionelle kapacitet til effektivt at gennemføre denne protokol hos udviklingslandsparter, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og parter med overgangsøkonomier, herunder gennem de eksisterende globale, regionale, subregionale og nationale institutioner og organisationer. I denne forbindelse bør parterne gøre det lettere at inddrage oprindelige og lokale samfund og relevante interessenter, herunder interesseorganisationer og den private sektor.

2. Der skal tages fuldt ud højde for det behov, som udviklingslandsparterne, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og parter med overgangsøkonomier har for økonomiske resurser, i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i konventionen i forbindelse med kapacitetsopbygning og -udvikling med henblik på at gennemføre denne protokol.

3. For at træffe passende foranstaltninger til gennemførelsen af denne protokol bør udviklingslandsparterne, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og parter med overgangsøkonomier fastlægge deres nationale kapacitetsmæssige behov og prioriteter ved hjælp af selvevalueringer af den nationale kapacitet. I forbindelse hermed bør parterne støtte de kapacitetsmæssige behov og prioriteter, som de oprindelige og lokale samfund og de relevante interessenter selv har fastlagt, og lægge vægt på kvindernes kapacitetsmæssige behov og prioriteter.

4. For at fremme gennemførelsen af denne protokol kan kapacitetsopbygningen og -udviklingen blandt andet omfatte følgende centrale områder:

- a) kapacitet til gennemførelse af denne protokol og opfyldelse af forpligtelserne deri
- b) kapacitet til at forhandle indbyrdes aftalte vilkår
- c) kapacitet til at udvikle, gennemføre og håndhæve de nationale lovgivningsmæssige, administrative og politiske foranstaltninger vedrørende adgang og fordeling af fordele, og
- d) landenes kapacitet til at udvikle deres egen forskningskapacitet for at tilføre værdi til deres egne genetiske resurser.

5. Foranstaltningerne i henhold til stk. 1-4 ovenfor kan bl.a. omfatte:

- a) retlig og institutionel udvikling
- b) fremme af rimelige og retfærdige forhandlinger, såsom træning i at forhandle indbyrdes aftalte vilkår
- c) overvågning og håndhævelse af overholdelse
- d) anvendelse af de bedste tilgængelige kommunikationsværktøjer og internetsystemer til aktiviteter vedrørende adgang og fordeling af fordele
- e) udvikling og anvendelse af værdisætningsmetoder
- f) biologiske prospektering, tilknyttet forskning og taksonomiske undersøgelser

- g) teknologioverførsel og infrastrukturmæssig og teknisk kapacitet til at gøre teknologioverførslen bæredygtig
- h) fremhævelse af bidraget fra aktiviteter vedrørende adgang og fordeling af fordele til bevaring af den biologiske mangfoldighed og den bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele
- i) særlige foranstaltninger for at øge relevante interessenters kapacitet i forbindelse med adgang og fordeling af fordele, og
- j) særlige foranstaltninger for at øge oprindelige og lokale samfunds kapacitet med særlig vægt på at øge kvindernes kapacitet i disse samfund i forbindelse med adgang til genetiske resurser og/eller traditionel viden i tilknytning til genetiske resurser.

6. Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele skal underrettes om nationale, regionale og internationale initiativer vedrørende kapacitetsopbygning og -udvikling, som iværksættes i henhold til stk. 1-5 ovenfor, med henblik på at fremme synergien og koordinationen af kapacitetsopbygning og -udvikling i forbindelse med adgang og fordeling af fordele.

Artikel 23

TEKNOLOGIOVERFØRSEL OG SAMARBEJDE

I overensstemmelse med konventionens artikel 15, 16, 18 og 19 skal parterne samvirke og samarbejde inden for tekniske og videnskabelige forsknings- og udviklingsprogrammer, herunder bioteknologiske forskningsaktiviteter, som et middel til at nå målet med denne protokol. Parterne forpligter sig til at fremme adgangen til og overførslen af teknologi til udviklingslandsparter, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og parter med overgangsøkonomier, for at gøre det muligt at udvikle og styrke et sundt og holdbart teknologisk og videnskabeligt grundlag med henblik på at nå konventionens og denne protokols mål. Hvor det er muligt og hensigtsmæssigt finder disse samarbejdsaktiviteter sted i og med et deltagende land eller deltagende lande, der tilvejebringer genetiske resurser, og som er oprindelsesland eller oprindelseslande for de pågældende resurser, eller et deltagende land eller deltagende lande, som har erhvervet de genetiske resurser i overensstemmelse med konventionen.

Artikel 24

LANDE, SOM IKKE ER PART I DENNE PROTOKOL

Parterne skal opfordre lande, som ikke er part i denne protokol, til at tiltræde den og give Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele de fornødne oplysninger.

Artikel 25

FINANSIERINGSMEKANISME OG FINANSIELLE RESURSER

1. Ved overvejelsen af finansielle midler til gennemførelsen af denne protokol skal parterne tage bestemmelserne i konventionens artikel 20 i betragtning.

2. Finansieringsmekanismen i konventionen skal være finansieringsmekanismen for denne protokol.

3. Med hensyn til den kapacitetsopbygning og -udvikling, som er omhandlet i denne protokols artikel 22, skal partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, når den rådgiver om den finansieringsmekanisme, der er nævnt i stk. 2 ovenfor, og som partskonferencen skal tage stilling til, tage hensyn til behovet for finansielle resurser hos udviklingslandsparter, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og parter med overgangsøkonomier samt de oprindelige og lokale samfunds kapacitetsmæssige behov og prioriteter, herunder kvinderne i disse samfund.

4. I forbindelse med stk. 1 ovenfor skal parterne også tage hensyn til behovene hos udviklingslandsparterne, navnlig de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og parter med overgangsøkonomier i

deres bestræbelser på at fastlægge og gennemføre deres behov med hensyn til kapacitetsopbygning og -udvikling til gennemførelse af denne protokol.

5. Vejledningen til konventionens finansieringsmekanisme forbindelse med relevante beslutninger truffet af partskonferencen, herunder beslutninger truffet før vedtagelsen af denne protokol, finder tilsvarende anvendelse på bestemmelserne i denne artikel.

6. Industrilandsparterne kan endvidere tilvejebringe, og udviklingslandsparterne og parterne med overgangsøkonomier benytte, finansielle resurser og andre resurser til gennemførelsen af denne protokols bestemmelser gennem bilaterale, regionale og multilaterale kanaler.

Artikel 26

PARTSKONFERENCEN I DENS EGENSKAB AF MØDE FOR PARTERNE I DENNE PROTOKOL

1. Partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol.

2. Parter i konventionen, som ikke er part i denne protokol, kan deltage som observatører i handlingerne på ethvert møde i partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol. Når partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol, kan beslutninger i medfør af denne protokol kun træffes af dem, der er parter i denne protokol.

3. Når partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol, erstattes ethvert medlem af partskonferencens bureau, som repræsenterer en part i konventionen, som på det pågældende tidspunkt ikke er part i denne protokol, med et medlem, der skal vælges af og blandt parterne i denne protokol.

4. Partskonferencen overvåger, i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol, gennemførelsen af denne protokol og træffer inden for rammerne af sine beføjelser de beslutninger, der kræves for at fremme en effektiv gennemførelse af protokollen. Den udfører de opgaver, den har fået tildelt i henhold til denne protokol, og:

- a) den fremkommer med henstillinger om alle spørgsmål af betydning for gennemførelsen af denne protokol,
- b) den opretter de hjælpeorganer, der skønnes nødvendige for gennemførelsen af denne protokol,
- c) den betjener sig i givet fald af tjenesteydelser og oplysninger fra og af samarbejde med kompetente internationale organisationer og mellemstatslige og ikke-statslige organisationer,
- d) den fastsætter, i hvilken form og hvor hyppigt de i denne protokols artikel 29 omhandlede oplysninger skal forelægges, og gennemgår disse oplysninger såvel som rapporter forelagt af hjælpeorganer
- e) den overvejer og vedtager om nødvendigt ændringer til denne protokol og dens bilag såvel som eventuelle yderligere bilag til denne protokol, som skønnes at være nødvendige for protokollens gennemførelse, og
- f) den udøver andre funktioner, der skønnes nødvendige for gennemførelse af denne protokol.

5. Partskonferencens forretningsorden og konventionens finansielle bestemmelser finder tilsvarende anvendelse under denne protokol, medmindre andet bestemmes ved konsensus af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol.

6. Det første møde i partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol indkaldes af sekretariatet og holdes samtidig med det første møde i partskonferencen, som afholdes efter denne protokols ikrafttræden. Derefter afholdes ordinære møder i partskonferencens i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol samtidig med partskonferencens ordinære møder, medmindre andet fastsættes af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol.

7. Ekstraordinære møder for partskonferencens i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol afholdes på et hvilket som helst tidspunkt, som partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol måtte skønne nødvendigt, eller på skriftlig anmodning af en af parterne, forudsat at denne

anmodning støttes af mindst en tredjedel af parterne senest seks måneder efter, at parterne er blevet underrettet om anmodningen af sekretariatet.

8. De Forenede Nationer, dets særorganisationer og Det Internationale Atomenergiagentur, såvel som enhver stat, der er medlem deraf eller observatør deri, og som ikke er part i konventionen, kan som observatører være repræsenteret på møderne i partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol. Ethvert andet organ eller agentur, det være sig nationalt eller internationalt, statsligt eller ikke-statsligt, som har kompetence på områder, der er omfattet af denne protokol, og som har underrettet sekretariatet om, at det ønsker at lade sig repræsentere som observatør på et møde for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, kan få adgang, medmindre mindst en tredjedel af de tilstedeværende parter gør indsigelse herimod. Medmindre andet er fastsat i denne artikel, finder observatørers adgang til og deltagelse i møder sted i henhold til forretningsordenen som omhandlet i stk. 5 ovenfor.

Artikel 27

HJÆLPEORGANER

1. Ethvert hjælpeorgan oprettet ved eller i henhold til konventionen kan anvendes i forbindelse med denne protokol, herunder efter en beslutning fra partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol. I enhver sådan beslutning anføres de opgaver, der skal varetages.

2. Parter i konventionen, som ikke er parter i denne protokol, kan deltage som observatører i arbejdet på ethvert møde i et sådanne hjælpeorganer. Når et af konventionens hjælpeorganer tjener som hjælpeorgan for denne protokol, kan beslutninger i medfør af denne protokol kun træffes af parterne i denne protokol.

3. Når et af konventionens hjælpeorganer udøver sine funktioner med hensyn til spørgsmål vedrørende denne protokol, erstattes ethvert medlem af bureauet for dette hjælpeorgan, som repræsenterer en part i konventionen, men som på det pågældende tidspunkt ikke er part i denne protokol, med et medlem, som vælges af og blandt parterne i denne protokol.

Artikel 28

SEKRETARIAT

1. Det sekretariat, der er oprettet ved konventionens artikel 24, tjener som sekretariat for denne protokol.

2. Konventionens artikel 24, stk. 1, om sekretariatets funktioner finder tilsvarende anvendelse på denne protokol.

3. For så vidt omkostningerne ved sekretariatsfunktionerne for denne protokol kan identificeres, afholdes de af parterne i protokollen. Partskonferencen fastlægger i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol på sit første møde de nødvendige budgetmæssige foranstaltninger i dette øjemed.

Artikel 29

OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

De enkelte parter overvåger gennemførelsen af deres forpligtelser i henhold til denne protokol og forelægger med den hyppighed og i det format, der fastsættes af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, rapporter om de foranstaltninger, de har truffet til gennemførelse af denne protokol, for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol.

Artikel 30

PROCEDURER OG MEKANISMER TIL FREMME AF OVERHOLDELSEN AF DENNE PROTOKOL

Partskonferencen overvejer og godkender i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol på sit første møde samarbejdsprocedurer og institutionelle mekanismer til at fremme overholdelsen af bestemmelserne i denne protokol og til behandling af overtrædelser. Disse procedurer og mekanismer omfatter bestemmelser om rådgivning eller bistand. De er adskilt fra og berører ikke tvistbilæggelsesprocedurerne og -ordningerne i henhold til konventionens artikel 27.

Artikel 31

VURDERING OG GENNEMGANG

Partskonferencen vurderer i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol protokollens effektivitet fire år efter protokollens ikrafttræden og derefter med den hyppighed, der fastsættes af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol.

Artikel 32

UNDERTEGNELSE

Denne protokol er åben for undertegnelse for parterne i konventionen i De Forenede Nationers hovedkvarter i New York fra den 2. februar 2011 til den 1. februar 2012.

Artikel 33

IKRAFTTRÆDEN

1. Denne protokol træder i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter datoen for deponering af det halvtredsindstyvende ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument for stater eller regionale organisationer for økonomisk integration, som er parter i konventionen.

2. Denne protokol træder i kraft for en stat eller en regional organisation for økonomisk integration, som ratificerer, accepterer eller godkender denne protokol eller tiltræder den efter deponeringen af det halvtredsindstyvende instrument i henhold til stk. 1, på den halvfemsindstyvende dag efter den dato, hvor den pågældende stat eller regionale organisation for økonomisk integration har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, eller på den dato, hvor konventionen træder i kraft for den pågældende stat eller regionale organisation for økonomisk integration, idet den seneste dato er gældende.

3. Med hensyn til stk. 1 og 2 kan intet instrument, der deponeres af en regional organisation for økonomisk integration, føjes til de instrumenter, som medlemsstater af den nævnte organisation allerede har deponeret.

Artikel 34

FORBEHOLD

Der må ikke tages forbehold over for denne protokol.

Artikel 35

OPSIGELSE

Efter udløbet af en frist på to år fra datoen for denne protokols ikrafttræden for en part kan den pågældende part når som helst opsigse protokollen ved skriftlig meddelelse til depositaren.

Enhver opsigelse får virkning efter udløbet af en frist på et år efter datoen for depositarens modtagelse heraf eller på en hvilken som helst anden senere dato, som måtte være anført i opsigelsesmeddelelsen.

Artikel 36

AUTENTISKE TEKSTER

Originaleksemplaret af denne protokol, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske versioner er lige autentiske, deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, som er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne protokol på de anførte datoer.

UDFÆRDIGET i Nagoya den niogtyvende oktober to tusind og ti.

Bilag

MONETÆRE OG IKKE-MONETÆRE FORDELE

1. Monetære fordele kan omfatte, men er ikke begrænset til:
 - a) adgangsgebyrer/gebyr pr. indsamlet eller på anden måde erhvervet prøve
 - b) direkte betalinger
 - c) milepælsbetalinger
 - d) betaling af royalties
 - e) licensafgifter i forbindelse med markedsføring
 - f) særlige gebyrer, der skal betales til trustfonde, der støtter bevaring og bæredygtig anvendelse af den biologiske mangfoldighed
 - g) honorarer og præferencevilkår, hvis de er aftalt indbyrdes
 - h) finansiering af forskning
 - i) joint ventures
 - j) fælles ejerskab af relevante intellektuelle ejendomsrettigheder.
2. Ikke-monetære fordele kan omfatte, men er ikke begrænset til:
 - a) udveksling af resultater af forskning og udvikling
 - b) samvirke, samarbejde og bidrag inden for videnskabelige forsknings- og udviklingsprogrammer, navnlig bioteknologiske forskningsaktiviteter, så vidt muligt i det deltagerland, der tilvejebringer genetiske resurser
 - c) deltagelse i produktudvikling
 - d) samvirke, samarbejde og bidrag inden for uddannelse og træning
 - e) adgang til ex situ-faciliteter for genetiske resurser og til databaser
 - f) overførsel til leverandøren af de genetiske resurser af viden og teknologi på rimelige vilkår og efter mestbegunstigelsesprincippet, herunder på lempelige eller præferentielle vilkår, hvor dette er aftalt, især af viden og teknologi, som udnytter de genetiske resurser, herunder bioteknologi, eller som er relevant for bevaring og bæredygtig anvendelse af den biologiske mangfoldighed
 - g) styrkelse af kapaciteten for teknologioverførsel
 - h) institutionel kapacitetsopbygning

- i) menneskelige og materielle resurser til at styrke kapaciteten til at administrere og håndhæve adgangsbestemmelser
- j) uddannelse relateret til genetiske resurser med den fulde deltagelse af lande, der tilvejebringer genetiske resurser, og hvis muligt, i sådanne lande
- k) adgang til videnskabelige oplysninger, som er relevante for bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, herunder biologiske oversigter og taksonomiske undersøgelser
- l) bidrag til den lokale økonomi
- m) forskning rettet mod prioriterede behov, som f.eks. sundhed og fødevarsikkerhed, under hensyntagen til den nationale udnyttelse af genetiske resurser i det deltagerland, der tilvejebringer de genetiske resurser
- n) institutionelle og faglige forbindelser, som kan opstå i forbindelse med en aftale om adgang og fordeling af fordele, og de efterfølgende samarbejdsaktiviteter
- o) fordele ved fødevare- og levebrødssikkerhed
- p) social anerkendelse
- q) fælles ejerskab af relevante intellektuelle ejendomsrettigheder.